

Toimintakertomus

2013

Pro-tukipiste ry

PRO·tukipiste

PRO·tukipiste

Pro-tukipiste ry:n toiminnan tarkoituksena on edistää seksi- ja erotiikkapalveluita myyvien ihmisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta sekä oikeutta yhdenvertaiseen kohteluun. Pro-tukipisteen toiminta edistää kohderyhmäänsä kuuluvien ihmisten oikeutta palveluihin sekä oikeutta suojeluun kaikenlaiselta pakottamiselta, itsemääräämisoikeuden rajoittamiselta ja muilta oikeuksien loukkauksilta.

Pro-tukipisteen työn tasot

Pro-tukipiste ry:n työ tapahtuu usealla tasolla samanaikaisesti. Tiedon ja kokemuksen siirtyminen eri tasojen välillä muodostaa Pro-tukipisteen toiminnan kokonaisuuden. Järjestölähtöiseen rahoitukseen perustuva matalan kynnyksen sosiaali- ja terveystyö on kaiken perusta, sillä se on taso, jolla saavutamme päivittäin kontaktin omaan asiakaskuntaamme. Asiakkaillemme suunnatun tukityön lähtökohtana ovat asiakkaamme ja heidän tuen tarpeensa. Tuki- ja neuvontatyön toteuttamisesta vastaavat alueellisten yksiköiden moniammatilliset ja monikulttuuriset työryhmät. Suorat asiakaskontaktit ovat anturi, jonka kautta saamme ajankohtaista informaatiota asiakkaidemme asemasta, ongelmista sekä lakien ja erilaisten viranomaistoimenpiteiden seurannaisvaikutuksista ihmisten arjen tasolla. Suora kontakti kenttään on painava lisäarvo yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa ja edunvalvonnassa. Organisaatiomme ja työntekijöidemme asiantuntijuus muodostuu toisaalta asiakaskuntamme arjen tuntemisesta ja toisaalta asiakaskuntamme asemaan vaikuttavien rakenteiden tuntemisesta.

Yhdistystoiminta

Pro-tukipiste ry:n yhteiskunnallisen vaikuttamisen ja edunvalvontatyön tavoitteena on arvioida oman asiakaskuntansa ihmis- ja perusoikeuksien toteutumista Suomessa sekä vaikuttaa siihen, että asiakaskunnan tasavertainen kohtelu toteutuu. Edunvalvontatyötä tehdään sekä yleisellä, rakenteiden tasolla että seuraamalla yksittäisiä tapauksia. Rakenteiden tasolla tapahtuva vaikuttaminen ja edunvalvonta toteutuivat jäsenyyksinä erilaisissa ohjaus- ja taustaryhmissä sekä kannanottojen kautta. Toimintavuoden aikana yhdistys on ollut sisäministeriön hallinnoiman ihmiskaupan uhrien auttamista selvittävän työryhmän jäsenenä ja Terveys- ja hyvinvoinnin laitoksen hallinnoiman paperittomien terveydenhuollon järjestämistä arvioivan tukiryhmän jäsenenä.

Viestinnän kannalta kertomusvuosi oli erittäin vilkas. Keskustelu seksuaalipalveluiden ostamisen täyskiellosta jatkui vilkkaana, ja oikeusministerin tilaama selvitys nykymuotoisen seksikaupan kohteen hyväksikäytön kieltävän lain toimivuudesta julkaistiin alkusyksystä. Selvitys oli paljon esillä mediassa, mikä edellytti yhdistykseltä aktiivista viestinnällistä suunnittelua ja toimintaa.

Yhdistyksen omaa viestintää toteutettiin kotisivuilla, sosiaalisessa mediassa ja kirjallisten kannanottojen kautta. Kertomusvuonna aloitettiin yhdistyksen toiminnan tunnuslukuja kertova Tiesitkö että...- uutissarja. Pro-tukipisteen työtä avaavia uutisia julkaistiin Pro-tukipisteen verkkosivuilla ja sosiaalisen median kanavissa. Yksi viestinnän strateginen painopistealue toimintavuoden aikana oli Pro-tukipisteen kohderyhmän osallisuuden vahvistaminen viestinnän keinoin. Tähän liittyen tarjosimme kohdeyhteisöihimme kuuluville ihmisille mahdollisuuksia kirjoittaa ja julkaista blogikirjoituksia verkkosivullamme. Pro-tukipiste tavoittaa sosiaalisen median kanavien Facebookin ja Twitterin, kautta tällä hetkellä reilut 900 toiminnasta kiinnostunutta henkilöä tai yhteisöä. Joukossa on niin suomalaisia kuin kansainvälisiä toimijoita. Pro-tukipisteen verkkoviestintää tehdään pääosin suomen kielellä, mutta usein tekstejä käännetään myös englanniksi. Pro-tukipisteen verkkosivujen kävijämäärät olivat toimintavuonna ennätyskellisen korkeita. Parhaimmillaan kävijöitä oli kuukausitasolla noin 20 000. Kävijämääriä nostivat Pro-tukipisteen kohderyhmään kuuluvien ihmisten blogikirjoitukset, joita nostettiin esiin mediassa.

Yhdistykselle kertyvä osaaminen ja asiantuntijuus tulevat yleiseen käyttöön paitsi vaikuttamistyön, myös koulutuksen ja konsultaation kautta. Seminaareissa Pro-tukipisteen asiantuntemusta hyödynnettiin pyytämällä puheenvuoroja seksityöstä, ihmiskaupasta, haittojen vähentämisen työotteesta, matalan kynnyksen tukipalveluista, sosiaalisen stigman seurauksista, etsivästä työstä internet-ympäristössä sekä työuupumuksen ehkäisyn rakennestrategioista. Pro-tukipisteellä käy paljon eri alojen opiskelija-ryhmiä sekä tutustujia eri toimipisteistä ja ammattialoilta.

Kansallinen verkostoituminen oli edelleenkin vilkasta ja järjestöjen yhteistyö sekä yhteiskunnallisissa että asiakastyössä on sujuvaa. UNAIDSin toiminnanjohtaja Michel Sidibé vieraili Pro-tukipisteellä 16.4.2013. Vierailun keskeisin teema oli seksityöntekijöiden asema sekä erilaisten lainsäädännöllisten ratkaisujen seurannaisvaikutukset haavoittuvien ryhmien terveyteen ja hyvinvointiin.¹

Pro-tukipiste jatkoi toimintaansa EU:n Daphne rahaston rahoittamaan Indoors -verkostossa. Indoors on yhdeksän² eurooppalaisen kaupungin välinen verkosto, johon kuuluu seksityöntekijöille palveluita tar-

¹ <http://www.unaids.org/en/resources/presscentre/featurestories/2013/april/20130416nordics/>

² Yhdeksän Indoors – kaupunkia: Marseille, Madrid, Porto, Genova, Wien, Amsterdam, Sofia, Hampuri ja Helsinki

joavia organisaatioita. Jatkohanke on kaksivuotinen (2013 ja 2014) ja sen tavoitteena on kartoittaa väkivallan riskejä sisätiloissa tapahtuvassa seksityössä sekä luoda näitä riskejä vähentäviä työmuotoja. Jatkohankkeen ensimmäinen kokous pidettiin Helsingissä 4.-7.2.2013 ja toinen Portossa 28.-31.10.2013. Joulukuun 17. päivä aloitettiin kampanja ”Stigma on merkittävä terveysriski” ja se yhdistettiin Pro-tukipisteen viestinnässä Terveys- ja hyvinvointitutkimuksen TERHYn tulosten julkistamiseen.

Pro-tukipiste on valittu eurooppalaisen Correlation-verkoston kansalliseksi yhteysjärjestöksi. Yhteysjärjestön asema tarkoittaa sitä, että Pro-tukipiste on mukana suunnittelemassa verkoston Eurooppa-tason toimintaa ja toimii samalla verkoston ja suomalaisten järjestöjen yhteyspisteenä. Yhdistyksen toiminnanjohtaja on jäsen verkoston ohjausryhmässä. Ohjausryhmän kokouksia pidettiin Amsterdamissa kertomusvuoden aikana kaksi: ensimmäinen 28.1.2013 ja toinen 21.11.2013. Molempien kokousten teemana olivat sosiaalisesti syrjäytyneiden ihmisten asema ja tukityön toimintaedellytykset huonontuneessa taloudellisessa tilanteessa.

Yhdistystoiminta on Pro-tukipisteen sisäisessä rakenteessa kaikkia erillistoimintoja sekä kehittämistoimintaa ohjaava ja hallinnoiva yksikkö. Taloushallinnosta vastasivat toiminnanjohtaja ja talouspäällikkö. Yhtenä kertomusvuoden keskeisenä tavoitteena oli viestinnän strateginen kehittäminen ja osana tätä prosessia tiedottajan työnkuva laajeni Iris-työn sijaan koskemaan koko yhdistyksen toimintaa.

Kehittämistoiminta

Pro-tukipisteen kehittämä ja verkkoympäristössä käytettävä päivystystyökalu ja keskusteluavustaja on otettu Hiv-säätiön lisäksi käyttöön myös Tyttöjen talon ja Poikien talon e-Talo -hankkeessa. Yhdistys jatkoi hankekumppanina EHYT ry:n hallinnoimassa ja kertomusvuoden lopussa päättyneessä Mobiiliapu-hankkeessa.

Kertomusvuonna oli meneillään kaksi Raha-automaattiyhdistyksen rahoittamaa projektia: kaksivuotinen tiedonkeruun ja vaikuttavuuden arviointiin soveltuvien sähköisten järjestelmien kehittämishanke (PRO-FI) ja toinen on seksityössä mukana oleville miehille suunnattu tukipalvelujen kehittämishanke (PRO-XY). Projektien lisäksi toteutimme Terveys- ja hyvinvointitutkimuksen yhdessä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa ja aloitimme henkilöstön työssä jaksamista vahvistavan kaksivuotisen työhyvinvointihankkeen.

A. Sähköisen tiedonkeruun ja vaikuttavuuden arvioinnin kehittämishanke

PROFI

Pro-tukipisteelle kertyy osana arjen työtä paljon tietoa seksityön, prostituution ja ihmiskaupan ilmenemismuodoista ja muutoksista. Matalan kynnyksen toimintaan ja nimettömiin palveluihin perustuvan toiminnan kuvaamiseen tarvittava tiedonkeruu on ollut mittava haaste. Asiantuntijuuden ylläpitäminen, tiedontuottamisen läpinäkyvyys ja halu tuottaa kohderyhmälle hyödyllisiä palveluita olivat lähtökohtia hankkeelle. Hankkeen onnistumisen edellytyksinä olivat koko henkilökunnan kiinnostus ja sitoutuneisuus kehittää oman työnsä kuvaamisen ja vaikuttavuuden arviointiin soveltuvia työkaluja. Hankkeessa kehitettävät tiedonkeruun ja arvioinnin menetelmät ovat myös oleellisia tiedotuksen ja viestinnän kehittämisen ja sitä kautta asiantuntijuuden levittämisen kannalta.

Profi-projektissa on sovellettu tiedonhallinnan käytäntöjä järjestöarkeen. Kaksivuotinen kehittämisprojekti (huhtikuu 2012 - helmikuu 2014) koostui kahdesta toisiinsa kiinteästi linkittyvästä osa-alueesta: 1) sähköisen tietojärjestelmän kehittämisestä Pro-tukipisteen tarpeisiin ja 2) yhteiskunnallisten vaikutusten arvioinnista Sofie-palvelun avulla. Profi-projektissa syntyvän tiedonhallinnan kokonaisuutta täydentämään valittiin tiedonkeruu- ja analysointiohjelma Surveypal.

Sanavalinnat *palaute* ja *vuorovaikutteinen* juontuvat hankkeen ydintavoitteesta: vuorovaikutuksellisen dialogin vahvistamisesta asiakkaiden, palveluyksiköiden työntekijöiden ja yhdistyksen välillä. Tätä kutsutaan Pro-tukipisteellä asiantuntemuksen poluksi. Vuonna 2013 asiakaspalautetta sekä palautetta Pro-tukipisteen eri sidosryhmiltä kerättiin enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Prologin myötä myös vuorovaikutus Pro-tukipisteen sisällä ja eri työmuotojen välillä on parantunut ja nopeutunut.

Tietojärjestelmän pilottiversio saatiin valmiiksi hieman hankesuunnitelman aikataulua nopeammin, ja se on käyttövalmis tammikuusta 2013 alkaen. Profi-projektin päätuotoksena syntyi Pro-tukipisteen tarpeisiin räätälöity tietojärjestelmä, Prologi. Prologi toimii koko työyhteisön tilastointi- ja kommunikatiokanavana korvaten myös aiemmin käytössä olleen intranetin. Prologi pääominaisuudet ovat monikäyttöinen tiedonkeruumenetelmä, koko organisaation ja oman työn seurannan elementit, sisäisen viestinnän työkalut ja asiakaspalautefoorumi. Tietojärjestelmän teknisestä toteutuksesta ja visuaalisesta suunnittelusta vastasivat Probotti-projektista tutut Grip Studios Interactive Oy ja Kide Concepts Oy.

Prologin lisäksi Profi-projektissa otettiin käyttöön yhteiskunnallisten vaikutusten arviointiin tarkoitettu Sofie-palvelu, jossa arviointia tehtiin kolmesta eri osa-alueesta: palvelutoiminnasta, yhdistyksen työstä sekä Iris-työstä. Arvioinnin suunnittelu tapahtui vuonna 2012 ja toteuttaminen kertomusvuonna 2013. Sofie-palvelun avulla työstetyllä toiminnan vaikutusten arvioinnilla pyrimme vastaamaan kysymykseen: Miten olemme onnistuneet siinä, mitä teemme? Pro-tukipisteen työn vaikutuksia kuvaava, ImpactHouse Oy:n tarkastama Sofie-arviointiraportti 2013, on Prologi-tietojärjestelmän ohella toinen Profi-projektin päätuotoksista.

Vaikka kahden yhtäaikaisen kehittämisprosessin läpivieminen oli raskasta, oli toisaalta samanaikaisuudesta myös etua. Sofie-palvelun käyttöönotosta ja vaikutusten arvioinnin ohjelmateorian rakentamisesta oli yllättävä hyöty projektissa kehitetyn sähköisen tietojärjestelmän suunnittelussa. Yhteiset, organisaation strategiasta, arvoista ja toimintaperiaatteista lähtevät keskustelut auttoivat täsmentämään paitsi arvioinnin tavoitteita, kirkastamaan myös tiedonkeruun tarpeita ja motiiveja. Sidosryhmien, tekojen, hyötyjen, vaikutusten ja osoittimien pohtiminen antoi hyvää taustatukea tiedonkeruutapojen uudistamiseen.

B. Miesseksityöntekijöille soveltuvien tukipalveluiden kehittämisprojekti PROXY

Valtakunnallinen projekti sijoittuu hallinnollisesti Pro-tukipiste Tampereen yksikköön. Projektikoordinaattori osallistuu projektinsa kohderyhmän kannalta olennaiseen osaan Pro-tukipiste Tampereen asiakastyötä: päivystystoimintaan, sekä osittain etsivään työhön. Lisäksi projektikoordinaattori osallistuu valtakunnalliseen verkkoympäristössä tehtävään etsivään työhön yhteistyössä Pro-tukipiste Helsingin työntekijöiden kanssa. Yhdistyksen tiedottaja on osallistunut hankkeen tiedottamisstrategian suunnitteluun ja tiedotuksen toteuttamiseen.

PROXY-projektissa nettityö on vahvasti painottunut ja yhteydenotot chatissa ovat vuoden mittaan lisääntyneet. Chattityötä on tehty viikoittain yhdessä Helsingin palveluyksikön kanssa. Nettihavainnointia on tehty myös kolmella eri verkkosivustolla.

Etsivän työn menetelmin on tavoitettu laajemmin MSM-ryhmään kuuluvia miehiä. Miesten käyntikerrat palveluyksikössä ja kenttätyössä tapahtuneet kohtaamiset ovat edellisvuoteen nähden lisääntyneet. Tampereen yksikössä otettiin käyttöön kuukausittainen miesten päivä.

Miestyöhön liittyvät yhteistyöverkostot ovat vahvistuneet ja vakiintuneet. PROXY-projektin työntekijä on mukana myös valtakunnallisessa Ylpeys-projektissa, missä yhteistyökumppaneina ovat mm. EXIT-hanke ja HIV-tukikeskus.

C. Terveys- ja hyvinvointitutkimus TERHY

Terveys- ja hyvinvointitutkimuksella kartoitettiin Suomessa erotiikka- ja seksityötä tekevien terveyttä ja hyvinvointia, sekä hiv:n ja C-hepatiitin esiintyvyyttä. Tutkimuksen toteuttivat Pro-tukipiste ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL) yhteistyönä. Pro-tukipiste sai tutkimuksen toteuttamiseen Sosiaali- ja terveysministeriön myöntämän valtionavun vuosille 2012 ja 2013.

Tutkimukseen rekrytoitiin osallistujia kaikissa Pro-tukipiste Helsingin ja Pro-tukipiste Tampereen työmuodoissa sekä vertaistyön kautta. Lisäksi yhdistyksen eri viestintäkanavia hyödynnettiin tutkimuksen markkinoinnissa ja vastaajien rekrytoinnissa. Osallistuminen tutkimukseen oli vapaaehtoista ja anonyymiä eikä osallistuminen ollut Pro-tukipisteeltä saatavien palveluiden edellytys.

Tutkimus tavoitti kansainvälisestäkin katsoen kohderyhmää laajasti. Tutkimukseen osallistui yhteensä 234 henkilöä, joista 32 prosenttia täytti suomenkielisen kyselylomakkeen, 29 thainkielisen, 34 venäjänkielisen ja 4 englanninkielisen. Tulokset analysoitiin käyttämällä näitä lomakkeen kielen mukaisia ryhmiä. Valtaosa osallistuneista oli 25–44 -vuotiaita naisia. Tutkimukseen tavoitettiin sekä Pro-tukipisteen palvelujen käyttäjiä että niiden ulkopuolelle jääviä – osallistuneista 20 prosenttia ei ollut käyttänyt lainkaan Pro-tukipisteen palvelujen. Jälkimmäisten tavoittamisessa tutkimukseen koulutetuilla vertaisilla oli keskeinen rooli. Tutkimukseen osallistuneiden päätulolähde oli todennäköisesti erotiikka- tai seksityö, koska kokopäiväistä muuta palkkatyötä teki vain yksi kymmenestä vastaajasta. Tutkimuksen päätuloksista julkaistiin raportti 17.12.2014 THL:n julkaisusarjassa.³

D. Työhyvinvoinnin hanke

Pro-tukipisteen työn kuormittavuus tulee ensisijaisesti työn sisällöistä. Työ on kuormittavaa paitsi asiakastyön sisällön osalta niin myös vaikuttamis- ja edunvalvontatyöhön liittyvien paineiden vuoksi. Seksi-työ, prostituutio ja ihmiskauppa ovat teemoja, jotka herättävät paljon tunteita sekä politiikassa että erilaisissa sidosryhmätahoissa. Sekä asiakaskunnasta että vaikuttamistyöstä tulevat paineet edellyttävät keinoja suojautua liialliselta kuormitukselta ja keinoja löytää mielekkäitä ja laadukkaita työtapoja tarkoituksemme toteuttamiseksi ja työn laadun varmistamiseksi.

³ Kirsi Liitsola, Jaana Kauppinen, Minna Nikula, Essi Thesslund, Minna Huovinen, Jukka Ollgren, Henriikki Brummer-Korvenkontio. [Terveyttä seksi- ja erotiikka-alalla. Erotiikka-, escort- ja seksityötä tekevien terveys ja hyvinvointi Suo-messa](#). THL: Työpaperi 45/2013.

Pro-tukipisteellä on vahvat rakenteet työnohjauksen ja kiinteiden yhteisten foorumien (sisältää viikko-, yksikkö- ja asiakastyön tiimitapaamiset) osalta. Yhteisön sisäisissä keskusteluissa on kaivattu pitkäjänteistä suunnitelmaa työiihtyvyyden ja työssä jaksamisen rakenteiden kehittämiseksi vastaamaan paremmin toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia.

Hankkeen tavoitteena on, että Pro-tukipisteelle syntyy jo hankkeen aikana käytäntöjä ja toimintakulttuuria, jotka ovat perusarvojemme mukaisia sekä hyvinvointia ylläpitäviä ja lisääviä. Työhyvinvointia ylläpitävien rakenteiden tulisi olla joustavia ja vastata erilaisissa tilanteissa olevien työntekijöiden tarpeisiin. Hanke tuottaa onnistuessaan työhyvinvoinnin kehittämisen ja ylläpitämisen mallin, joka olisi sovellettavissa muissa samantyyppisissä järjestöissä sekä soveltuvien osin myös muunlaisissa organisaatioissa.

Hankkeen kesto on kaksi vuotta, koska tavoittelemme pysyviä työhyvinvointia ja terveyttä ylläpitäviä muutoksia. Hankkeen kestolla on merkitystä, jotta muutoksia ehtii syntyä jo hankkeen aikana, mikä puolestaan edesauttaa hyväksi koettujen muutosten juurruttamisessa pysyviksi käytännöiksi. Hanke toteutetaan 1.5.2013 – 30.4.2015 ja sen kokonaiskesto on 24 kuukautta. Hankkeen toteutumisesta ja hallinnosta vastaa Pro-tukipiste ry:n toiminnanjohtaja, ja sen toteuttamiseen on saatu osarahoitus Työsuojelurahastosta.

E. Kohdennettua preventio- ja terveystyötä MSM-väestölle pääkaupunkiseudulla ja Pirkanmaalla; PROMPT-hanke

Pro-tukipiste aloitti toimintavuoden loppupuolella hankkeen, joka kohdentuu Pirkanmaan ja pääkaupunkiseudun MSM-väestöön eli miehiin, joilla on seksiä miesten kanssa. Hanke linkittyy läheisesti PROXY-projektiin. Kansallisessa hiv-strategiassa ja ECDC:n Suomea koskevassa maaraportissa (2012) painotetaan MSM-kohderyhmän parissa tehtävän preventiotyön tärkeyttä. Hiv-tartunnat ovat tällä kohderyhmällä edelleenkin yleisempiä kuin väestössä keskimäärin. Tartunnan saaneista moni on hakeutunut testiin varsin myöhään, joten testaukseen hakeutumisen aikaistaminen on hankkeen päätavoite.

PROMPT-hankkeen kesto on yksi vuosi ja sen konkreettisina osatavoitteina ovat: 1) saada kontakti kohderyhmään tekemällä etsivää työtä ja tarjoamalla matalan kynnyksen testausta 2) luoda kohderyhmälle soveltuva alueellinen rakenne räätälöidylle matalan kynnyksen terveysneuvonnalle, testaukselle ja palveluohjaukselle sekä vertaistyölle. Hanke on Pro-tukipisteen vastuulla, mutta se toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Positiiviset ry:n, Seta ry:n, HeSetan ja Pirkanmaan Setan sekä Hiv-tukikeskuksen kanssa.

Hankkeeseen palkattiin joulukuussa projektityöntekijä. Varsinainen kenttätyö alkaa vuoden 2014 puolella ja loppuvuoden 2013 aikana on tehty suunnitelmia ja valmistelemaa työtä kenttävaiheen aloittamiseksi.

Iris-työ, ihmiskaupan vastainen järjestötoiminta

Ihmiskaupan vastainen työ Pro-tukipisteellä on vakiintunut olennaiseksi osaksi yhdistyksen kokonaisu toimintaa. Ihmiskauppa on ilmiönä monisektorinen ja aikaa vievä, ja edellyttää laaja-alaista asiantuntemusta. Yhdistyksen käytettävissä olevat henkilöstöresurssit olivat hyvin rajalliset. Työmäärä oli sovitettava käytettävissä oleviin resursseihin, joten jouduimme rajaamaan työtämme ja priorisoimaan asioita tarkasti koko kertomusvuoden ajan. Ihmiskauppaan liittyvälle asiantuntemukselle on kysyntää ja pyyntöjä osallistua erilaisiin verkostoihin sekä haastattelupyynnöitä tutkimushankkeisiin tulee vuoden mittaan erittäin paljon. Suoraan ihmiskauppaan liittyviä konsultaatioita oli kertomusvuonna 31 ja osana näistä oli laajoja haastatteluja/kirjallisia vastauksia meneillään oleviin kansainvälisiin tutkimuksiin kuten Ihmiskaupan uhreja koskevaa lainsäädäntöä vertaileva kansainvälinen tutkimus (EU-komissio) ja Työriiston vakavat muodot -tutkimus (EU:n perusoikeusvirasto, Ihmisoikeusliitto kansallisena toteuttajana). Ihmiskauppa oli aiheena 14:ssä tiedotusvälineille annetuissa haastatteluissa.

Pro-tukipiste ei järjestänyt itse ihmiskauppaan liittyviä koulutuksia tai seminaareja, mutta osallistuimme puhujina muiden järjestämiin seminaareihin. Kertomusvuonna erityisesti Pro-tukipisteen lakimiehen asiantuntemus oli kysyttyä (Valtakunnansyyttäjän virasto, Joutsenon vastaanottokeskus ja tuomareille suunnattu koulutus). Koulutuksen sisältönä oli seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvä ihmiskauppa: sen rikosoikeudellinen tunnusmerkistö, ero paritussäännökseen, kansainvälisoikeudellinen tausta, toteutunut oikeuskäytäntö, seksuaalisen hyväksikäytön dynamiikka sekä paritukseen ja ihmiskauppaan liittyvään lainsäädäntöön suunnitellut muutokset. Koulutuksiin osallistui noin 150 henkilöä.

Ihmiskaupan uhrien tukeminen

Ihmiskauppaan liittyvä asiantuntemus noudattaa samaa rakennetta kuin Pro-tukipisteen seksityöhön liittyvä asiantuntemus. Asiantuntijuus syntyy asiakastyön tason ja rakenteiden tuntemisen rajapinnasta.

Vuoden 2013 aikana Pro-tukipiste työskenteli kuudentoista asiakkaan kanssa, jotka tunnistettiin tai oli aiemmin tunnistettu ihmiskaupparikoksen uhreiksi. Pro-tukipiste teki palveluntarjontaa ostopalvelusopimuksella ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmässä oleville tai jo kuntaan siirtyneille asiakkaille vain oikeudellisen avustamisen osalta (viisi asiakasta) sekä lyhytkestoisesti kahden asiakkaan osalta auttamisjärjestelmästä poistamisvaiheessa. Muusta ihmiskaupan uhrien kanssa tehtävästä tukityöstä ei vuoden aikana tehty sopimusta auttamisjärjestelmän kanssa. Syynä tähän olivat seuraavat: a) asiakas ei halunnut viralliseen ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmään, vaikka oli asiakkaana Iris-työssä (kolme asiakasta); b) asiakas ei päässyt ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmään, vaikka olisi halunnut (yksi asiakas); c) asiakas oli jo poistettu ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmästä, mutta tarvitsi silti tukea Iris-työstä (viisi asiakasta); d) asiakas sai palvelua Iris-työstä, mutta auttamisjärjestelmä ei tehnyt asiakkaan osalta ostopalvelusopimusta, koska suunnitelmat asiakkaan asuttamispaikkakunnasta ja palveluista muuttuivat niin nopeaan tahtiin (yksi asiakas). Lisäksi kahta asiakasta tuettiin Iris-työssä auttamisjärjestelmään pääsyssä, mutta he vaihtoivat paikkakuntaa heti asiakkuuden alussa eikä ostopalvelusopimusta auttamisjärjestelmän kanssa tehty.

Kuva: Ihmiskaupan uhreille tarjottavan tuen sisältö

Järjestötyö

Pro-tukipisteen IRIS-työssä jatkettiin ihmiskaupan vastaista järjestötoimintaa koordinoimalla kansalaisjärjestöjen ja tutkijoiden ihmiskaupan vastaista järjestöverkostoa. IKV-verkoston kokoontumisia järjestettiin kolme kerta ja kokouksissa kuultiin Joutsenon vastaanottokeskuksen edustajaa auttamisjärjestelmästä sekä Maahanmuuttoviraston Hapke-hankkeen edustajaa haavoittuvassa asemassa olevien turvapaikanhakijoiden asemaa kehittämistyöstä. Verkostossa on mukana jäseniä 37 kolmannen sektorin organisaatiosta sekä tutkijoita ja aktivisteja. Kertomusvuoden aikana Pro-tukipiste kysyi verkoston jäseniltä kansalaisjärjestöjen kantaa ihmiskaupan uhrien auttamista koskevan lainsäädännön kehittämiseen. Esittelimme kyselyn tulokset sekä lainsäädännön kehittämistä valmistelevalle työryhmälle että ihmiskauppakoordinaattorin asettamista pohtineelle työryhmälle. Syksyllä verkoston toimintaa oli henkilöresurssien niukkuuden vuoksi pakko organisoida itseohjautuvampaan suuntaan. Pro-tukipiste huolehti verkoston yhteydenpidon teknisestä valmiudesta, mutta varsinaisen verkostoyhteistyön koordinoinnin vastuuta jaettiin ryhmän jäsenille.

Sisäasiainministeriön koordinoima ihmiskaupan uhrien auttamista koskevaa lainsäädäntöä kehittävä työryhmä toimi koko kertomusvuoden ja Pro-tukipiste on yksi työryhmän järjestöedustajista. Työryhmän työskentely oli syksyllä erittäin tiivistä ja paljon ajallisia resursseja vaativaa vaikuttamistyötä. Työryhmä julkaisi jatkotyöskentelyn pohjaksi laaditun raportin marraskuussa.⁴

Osana järjestöjen ja kuntapalveluiden yhteensovittamista jatkoimme Tampereella ihmiskaupan uhrien tunnistamisen ja tukemisen tehostamiseen tähtäävän yhteistyömallin kehittämistä. Pro-tukipisteen tekemän pilottimallin pohjalle rakennettu kriisiauttamisen kuntamalli esiteltiin seminaarissa syyskuussa Tampereella.

Iris-työn kehittämiskoordinaattori jatkoi Pakolaisneuvonta ry:n RAY:n tukeman Paperittomat -hankkeen ohjausryhmän jäsenenä. Kehittämiskoordinaattori jatkoi osallistumista myös Paperittomien verkostoon, joka kokoaa yhteen paperittomien siirtolaisten asemasta kiinnostuneita kansalaisjärjestöjä, muita kolmannen sektorin toimijoita ja aktivisteja. Kehittämiskoordinaattori oli myös Metropolia-

⁴ ”Ihmiskaupan uhrin auttamista koskevan lainsäädännön kehittäminen.” Työryhmän selvitys. Sisäasiainministeriön julkaisu 32/2013.

ammattikorkeakoulun Kehollisuutta maahanmuuttajatyöhön -hankkeen ohjausryhmän jäsen.

Pro-tukipiste ry jatkoi Euroopan komission rahoittamassa kolmannen sektorin toimijoiden ihmiskaupan vastaisessa Enpates (European NGOs Platform against Trafficking, Exploitation and Slavery) -verkostossa. Kehittämiskoordinaattori osallistui Intimate Migration konferenssiin Kööpenhaminassa sekä KOK:n ja La Starda Internationalin järjestämään ihmiskaupan uhrien yksityisyyden suojaan keskittyneeseen kutsuseminaariin Berliinissä. Lisäksi kehittämiskoordinaattori osallistui Suomen kansalaisjärjestöedustajana Euroopan unionin ihmiskaupan vastaisen päivän kutsuseminaariin Vilnassa. Pro-tukipisteen toiminnanjohtaja osallistui kutsuttuna kansalaisjärjestöedustajana kesällä 2013 kansainvälistä parlamentaarikkoverkoston Parliamentarians Against Human Trafficking (PAHT) loppukokoukseen Romaniassa, Bukarestissa. Pro-tukipisteen edustaja oli toinen Strengthening multi-agency cooperation (NRM) -työryhmän vetäjistä.⁵

Matalan kynnyksen järjestölähtöinen sosiaali- ja terveystyö

Pro-tukipiste ry ylläpitää kahta prostituoiduille ja muunlaisessa seksityössä oleville ihmisille tarkoitettua tukipalveluyksikköä. **Pro-tukipiste Helsingin** toiminta kohdentuu pääkaupunkiseudulle ja **Pro-tukipiste Tampereen** Pirkanmaan alueelle. Internet- ja puhelinpalvelut ovat valtakunnallisia palveluita, jotka sisältyvät näiden kahden alueellisen yksikön toimintaan. Asiakaskunnalle on tyypillistä tuen tarpeen laaja-alaisuus, liikkuvuus paikkakunnalta ja maasta toiseen sekä prostituutioon liitettyyn sosiaaliseen stigmaan liittyvät syrjäytymisen riskit.

Asiakaskuntamme tarvitsemat erityispalvelut eivät ole lakisääteisiä kuntapalveluita ja tästä syystä kunnat eivät ole katsoneet tukipalvelujen järjestämisen kuuluvan heidän vastuualueeseensa. Lisäksi monilla asiakkaillamme ei täyty palvelujen saamisen perusteena oleva kotikuntavelvoite. Asiakaskuntamme jakautuu tukipalvelujen tarjoamisen näkökulmasta kolmeen ryhmään: 1) Suomen kansalaiset, jotka ovat oikeutettuja olemassa oleviin palveluihin mutta jotka eivät niitä käytä, 2) pysyvästi maassa asuvat maahanmuuttajat, jotka ovat oikeutettuja olemassa oleviin palveluihin mutta jotka eivät niitä käytä ja 3) maassa oleskelevat ulkomaalaiset, jotka eivät ole oikeutettuja muihin palveluihin.

Matalan kynnyksen palvelutoiminnan päämääränä on tarjota prostituutiossa tai muunlaisessa seksityössä mukana oleville ihmisille räätälöityä, hyvinvointia ja turvallisuutta lisäävää tukea, ohjausta ja neuvontaa. Pyrimme tukitoiminnallamme myös siihen, että asiakaskuntamme saa yhdenvertaista kohtelua ja että heitä ei asetettaisi seksityön takia eriarvoiseen asemaan tarvitsemissaan julkisissa palveluissa.

Etsivä työ mahdollistaa varhaisen puuttumisen syrjäytymiseen ja riskikäyttäytymiseen. Etsivän työn avulla voidaan myös markkinoida Pro-tukipisteen toimintaa ja tiedottaa tärkeistä kohderyhmää kiinnostavista asioista. Vertaistoiminnan tavoitteena on tarjota seksi- ja erotiikka -aloilla toimiville suuksia tavata toisia samassa elämäntilanteessa olevia ja jakaa tietoa kohderyhmän kannalta oleellisia asioista. Vertaistoiminnan tavoitteena on myös mahdollistaa asiakkaiden osallistuminen Pro-tukipisteen toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä myös laajemmin yhteiskunnassa heitä kevaan keskusteluun ja päätöksentekoon. Pro-tukipisteen alueyksiköiden työ perustuu myös

⁵ <http://www.paht.eu/>

hön, työnjakoon ja verkostoitumiseen alueen muiden palveluja tuottavien organisaatioiden kanssa.

A. Pro-tukipiste Helsinki

Moniammatillista ja monikulttuurista asiakastyötä jatkettiin Helsingissä aiempien vuosien linjausten mukaisesti. Thaimaalaisten hierontapaikoissa työskentelevien parissa tehtävä työ aloitettiin uudelleen Raha-automaattiyhdistyksen myöntämän avustustason korotuksen myötä. Vuonna 2013 jatkettiin seksi- ja erotiikka -aloilla toimiville suunnatun terveystyön ja hyvinvointitutkimuksen vastaajarekrytointia osana asiakastyötä ja vertaistoimintaa. Tutkimuksen tekeminen vaikutti asiakastyöhön siten, että tutkimukseen liittyvät teemat tulivat jo tutkimuksen aikana osaksi asiakastyötä ja terveystyötä painotettiin tutkimustyötä tukevaksi (esimerkiksi mahdollisuus C-hepatiittitestiin).

Vakituista henkilökuntaa Helsingin yksikössä oli vuoden lopussa yhdeksän henkilöä. Opintovapaalla ja vanhempainvapaalla olleiden sosiaaliohjaajien tilalle palkattiin etsivän työn tekijä. Lääkäripalvelut toteutettiin tuntiperusteisesti ja myös päivystys- ja etsivässä työssä käytettiin tarvittaessa tuntityöntekijöitä. Etsivän työn vahvuudessa oli myös Helsingin seurakuntayhtymän erityisdiakonian työntekijä, joka työskenteli syyskuuhun asti yhden päivän viikossa Pro-tukipisteen etsivässä työssä. Vuoden 2013 aikana yksikössä oli harjoittelujaksolla kaksi sosionomiopiskelijaa ja yksi kättilöopiskelijä.

Osana RAY-rahoitteista Profi-projektia luotiin sähköinen tiedonkeruujärjestelmä Prologi, joka otettiin käyttöön kertomusvuonna. Prologi on Pro-tukipisteen sisäinen tiedonkeruujärjestelmä, johon kerätään tietoa eri työmuotojen keskeisistä sisällöistä ja määristä sekä Pro-tukipisteen asiakkaiden ja muiden sidosryhmien tarpeista. Pro-tukipiste ei edelleenkään kerää yksilöitävissä olevia tietoja asiakkaistaan, mutta Prologin myötä tiedonkeruu toiminnasta tarkentui ja systematisoitui. Prologin suunnittelun yhteydessä tilastointia muutettiin niin, että kaikki lukumäärällinen tieto ei ole vertailukelpoista edellisiin vuosien tilastotietoihin.

Pro-tukipiste Helsingin toimintaa kuvaavia tunnuslukuja ja sisältöjä vuodelta 2013:

- Kaikissa työmuodoissa kertomusvuoden yhteenlaskettu kontaktien määrä oli n. 6600 kontaktia, mikä oli n. 100 kontaktia enemmän vuoteen 2012 verrattuna.
- Maanantaisin ja torstaisin järjestetyissä päivystyksissä käyntien määrä oli 3519 eli 76 käyntiä vähemmän kuin edellisenä vuotena.
- Kolmansista maista tulevien käyntien määrä päivystyksissä lisääntyi huomattavasti. Sekä thaimaalaisten että afrikkalaistaustaisten asiakkaidemme asioinnit lisääntyivät Pro-tukipisteen yleispäivystyksissä.
- Asiakaspalautteen perusteella aloitettiin kerran kuussa iltapäivystyskokeilu, joka jatkuu 2014 kesäkuuhun saakka.
- Yksilötyötä tehtiin kaikkiaan 2490 kertaa. Niistä puhelimitse, sähköpostilla ja toimistolla tai muissa paikoissa tapahtuneissa tapaamisissa 1229 kertaa sekä osana etsivää työtä ja päivystystä 1259 kertaa.
- Yksilötyön sisällöissä jakautuivat siten, että sosiaalista tukityötä tehtiin 1431, terveyden- ja sairaanhoitoon liittyvää työtä 874 ja muun kuin lakimiehen antamaa oikeudellista neuvontaa ja ohjausta annettiin 135 kertaa.
- Yksilötyöhön sisältyi palveluohjausta 912 kertaa. Palveluohjausta ja -neuvontaa tarvittiin pääasiassa valtion virastojen ja kunnan sosiaali- ja terveystyöpalveluiden käytössä.

PRO·tukipiste

- Marraskuussa thainkielinen työpari aloitti säännöllisen etsivän työn hierontapaikoissa yli vuoden tauon jälkeen. Kontakteja kolmella kenttäkerralla oli 46 kappaletta.
- Helsingissä eri etsivän työn kohteissa kontakteja oli yhteensä 1140. Kontaktien kokonaismäärä kasvoi edellisvuoteen verrattuna 182:lla. Etsivässä työssä luotiin kontakteja katualueilla 512, baareissa 396 ja internetin chat-palstoilla 209 kappaletta.
- Chat-päivystystä toteutettiin yhteistyössä Pro-tukipisteen Tampereen alueyksikön kanssa. Lisäksi internetissä ilmoitteleville seksityöntekijöille lähetettiin 293 teksti- tai sähköpostiviestiä. Nettisivuilla olevan Pro 24/7 -käyttöliittymän kautta reaaliaikaista mahdollisuutta keskustella työntekijöiden kanssa käytettiin 11 kertaa. Keskusteluautomaatti Probotti kävi itsenäisesti keskusteluja 121 eri kertaa.
- Katutyön osalta tehtiin tiivistä yhteistyötä Osis-hankkeen toimijoiden Katuklinikan ja Vernan työntekijöiden ja vertaisten kanssa.

Verkostoyhteistyö oli vilkasta koko toiminavuoden ajan (Paperittomat-verkostossa, SHAS, Veto-verkosto, Helsingin etsivän työn verkosto, AMET, Ammatillinen etsivä työ Suomessa, Indoors-verkosto). Saphaan-työpari osallistui Thai-naiset Euroopassa -verkoston (TWNE) kokouksiin Tukholmassa ja Berliinissä.

Kertomusvuonna panostettiin **osallisuuden ja vertaisuuden vahvistamiseen** säännöllistämällä vertaistoimintaa. Kohderyhmän kanssa kehitettiin keinoja osallistua yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen, vertaistoimintaan ja vertaisviestintään. Terveys- ja hyvinvointitutkimuksen Terhyn tiedonkeruuvaiheessa vertaisia oli mukana vapaaehtoisina tutkimusavustajina. Terhyn osalta pidettiin tuki-, koulutus ja palautetapaamisia kevään aikana.

Elokuussa vertaistoimintaa laajennettiin siten, että joka tiistai kaikille seksi- ja erotiikka-aloilla toimiville varattiin aika, jolloin omia ideoita ja taitoja oli mahdollisuus tulla jakamaan muiden kanssa. Venäjänkielisten asiakkaiden toiveesta aloitettiin Tusovka, suomen kielen keskustelukerho. Keskustelukerhon tavoitteena on arjessa käytettävän suomen kielen vahvistaminen ja vertaiskeskustelut asiakkailta itseltään tulevien teemojen kautta.

Lisäksi järjestettiin yhteisiä keskustelutilaisuuksia seksityöntekijöiden kanssa liittyen meneillä olleeseen seksinoston kriminalisointia koskevaan selvitykseen. Asiakkaille järjestettiin myös mediatyöpaja, jossa opittiin mediataitoja ja kirjoittamista. Vertaistoimintaan sekä virkistysretkiin ja suomenkielen keskustelukerhoon osallistuttiin 171 kertaa ja Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyön yksikön Snellun kanssa yhteistyössä toteutettuun thaimaalaistaustaisten nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen liittyvään ”Wairun” toimintaryhmään 69 kertaa.

B. Pro-tukipiste Tampere

Pro-tukipiste Tampereen toimintaan tuli merkittävä muutos kun Tampereen yksikön johtaja siirtyi muihin tehtäviin pois Pro-tukipisteeltä syyskuussa 2012. Tampereen hallinto ja johtaminen hoidettiin syksystä 2012 kevääseen 2013 saakka erityisjärjestelyin siten, että yhdistyksen toiminnanjohtaja osallistui Tampereen yksikön johtamiseen. Uusi yksikön johtajan aloitti huhtikuussa 2013.

Pro-tukipiste Tampereen yksikön aloitteesta alkanut ihmiskaupan uhrien tunnistamismallin luomista jatkettiin kertomusvuotena. Malli luotiin yhdessä Tampereen kaupungin sosiaalipäivystyksen ja Ri-

PRO·tukipiste

kosuhripäivystyksen kanssa. Malli esiteltiin seminaarissa 18.9.2013. Mallin kehittämistä jatketaan edelleen ja tavoitteena on jatkossa järjestää kohdennetumpaa koulutusta eri sosiaali- ja terveysalan toimijoille.

Etsivää työtä tehtiin aiemmilta vuosilta tutuissa kohteissa: baarit, seksikaupat (joissa privaattiesityksiä), nettikenttä (kohderyhmänä Tampereen seudulla seksi- ja erotiikkapalveluja myyvät naiset) ja seurakuntien päiväkeskus Musta lammas. Kertomusvuoden aikana aloitettiin aiempien kohteiden lisäksi etsivä työ yhdessä uudessa kohteessa. Etsivän työn vahvuutena on kontaktien luominen asiakkaan omalla reviirillä. Työparityöskentelyn ansiosta työmuoto sisältää sekä terveystyön että sosiaalityön elementit.

Prosessiasiakkuuksien eli paljon työtä vaativien palveluohjausasiakkaiden kanssa työskentely jatkui edellisvuoden tapaan haastavana ja resursseja vaativana. Edellisvuodesta poiketen tuen tarve kertomusvuonna painottui selkeästi oikeudellisiin asioihin.

Vuoden aikana päivystyspäiviä oli 41. Päivystyksessä asiakkaita oli 2-10 henkilöä / päivystys. Asiakaskäyntejä päivystyksessä oli yhteensä 218 henkilöä, joista uusia asiakkaita oli 34, naisia 142, miehiä 15 ja transihmisiä 46 henkilöä. Entiseen tapaan käynneistä pääosa oli suomalaisten käyntejä, loput maahanmuuttajia ja ulkomaalaisia. Kertomusvuonna kesätauon jälkeen päivystysaikaa pidennettiin kokeeksi asiakkaiden toiveesta siten, että päivystys oli kerran viikossa 7 tuntia aiemman 3,5 tunnin sijaan. Pidennetty päivystys ei lisännyt asiakaskäyntimäärää.

Terveystyön palvelut ovat Tampereen yksikössä olleet suosittuja. Testausten ja näytteenoton rinnalla on vahvasti painottunut keskustelutuki. Sairaanhoidtaja on vakiintunut työpariksi kenttätyöhön ja kulu-neena vuonna aloitettiin asiakkaiden toiveesta testaukset ja rokotukset kentällä, mistä on hyvät kokemukset. Loppuvuodesta Tampereen yksikköön saatiin lääkäripalvelut, joita oli paljon vuoden mittaan kysytty. Kertomusvuonna lääkärivastaanottoja oli kaksi.

Terhy-tutkimukseen liittyvien kyselylomakkeiden jako toteutettiin päivystyksessä ja etsivässä työssä perustyön ohella. Palalutusprosentti oli hyvä, koska asiakkaat täyttivät lomakkeet työntekijän ollessa paikalla ja palauttivat täytetyn lomakkeen heti. Kyselylomake toimi hyvänä apuvälineenä, minkä avulla monet asiakkaat rohkaistuivat keskustelemaan niin omasta tilanteestaan kuin erotiikka- ja seksityöstä yleisemminkin.

Äiti-lapsi -vertaisryhmä on toiminut seurakunnan perhediakonian tiloissa ja Pro-tukipisteeseen etsivän työn tekijä on ryhmässä vuosien ajan toimineen vastuuäidin kanssa vastannut ryhmän ohjauksesta. Äiti-ryhmä kokoontui eri teemojen ympärille kerran viikossa ja kokoontumisissa lapsille järjestettiin omaa toimintaa. Ryhmän tavoitteena on antaa äideille vertaistukea, vahvistaa äitiyttä ja parantaa äitien ja lasten keskinäistä vuorovaikutusta. Ryhmä teki kevätretken Korkeasaareen ja kesällä ryhmälle järjestettiin noin viikon mittainen leiri yhdessä seurakuntien diakoniatyön ja A-klinikkasäätiön kanssa.

Lokakuussa ryhmässä vuosia toiminut vastuuäiti aloitti Pro-tukipisteellä lähihoitajan oppisopimusopiskelijana (lähihoitaja) ja hän ottaa jatkossa vahvemman roolin ryhmän asioiden hoidossa. Ohjaajana toimii etsivän työn tekijä.

Hallinto, talous, toimintariskit, henkilöstö ja toimitilat

Hallinto

Taloushallintoa on ulkoistettu siten, että Administer Oy:ltä ostetaan kirjanpito- ja palkanlaskentapalvelut. Yhdistyksen tilintarkastajana toimii KHT Ari Viitala.

Yhdistyksen hallitus kokoontui kertomusvuonna kaikkiaan seitsemän kertaa. Yhdistyksen sääntömääräiset kokoukset eli kevätkokous pidettiin 12.3.2013 ja syyskokous 19.11.2013. Kertomusvuonna 2013 hallituksen kokoonpano oli:

- Puheenjohtaja Jussi Merikallio, toimitusjohtaja, Lääketeollisuus ry
- Mikko Tamminen, johtaja, psykiatrian ja päihdekeskuksen päällikkö, Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus, Helsingin kaupunki
- Jussi Nissinen, toiminnanjohtaja, Sexpo-säätiö
- Tuija Pulkkinen, sukupuolentutkimuksen professori, Helsingin yliopisto
- Sirpa Zotow, erityisnuorisotyönohjaaja, Snellu, Helsingin seurakuntayhtymä

Talous

Yhdistyksen toiminnan rahoitus perustuu avustuksiin. Yhdistyksen varsinaisen toiminnan tuotot vuonna 2013 olivat yhteensä 1.163.703,07 euroa, josta varainhankinnan tuottoja oli 890,30 euroa ja omia tuottoja yhdistykselle kertyi tilivuonna yhteensä 36.198,54 euroa. Työsuojelurahastolta ja Ilmariselta työhöyntityöntuottajien osuudesta kohdennettu avustus tilivuodelle oli yhteensä 19.400,00 euroa.

Raha-automaattiyhdistyksen vuodelle 2013 myöntämät avustukset olivat yhteensä 1.033.000,00 euroa ja niiden osuus yhdistykselle myönnettyistä avustuksista oli 75 prosenttia ja kokonaisrahoituksesta 73 prosenttia. Raha-automaattiyhdistyksen myöntämä yleisavustus oli 168.000,00 euroa. Kohdennettu- ja toiminta-avustuksia tilivuodelle myönnettiin Pro-tukipiste Helsingin toimintaan 451.000,00 euroa, Pro-tukipiste Tampereen toimintaan 138.000,00 euroa ja ihmiskaupan vastaiseen järjestötyöhön 96.000,00 euroa (Iris-työ). Projektiavustusta myönnettiin PROFI-hankkeeseen 120.000,00 euroa (Älykäs tieto- ja palautejärjestelmä järjestökäyttöön) ja PROXY-hankkeeseen 60.000,00 euroa (Mieserityisten tukipalvelujen kehittämisprojekti). Yhdistys on ollut kumppanina EHYT ry:n hallinnoimassa ja RAY:n rahoittamassa Mobiiliapu-hankkeessa. Pro-tukipisteen rahoituksellinen osuus em. hankkeessa vuonna 2013 on 7.500,00 euroa. Vuonna 2013 käytetyt kohdennetut toiminta- ja projektiavustukset olivat 932.925 euroa, joten osa tilivuodelle myönnettyistä avustuksista siirtyy vuoden 2014 aikana käytettäviksi.

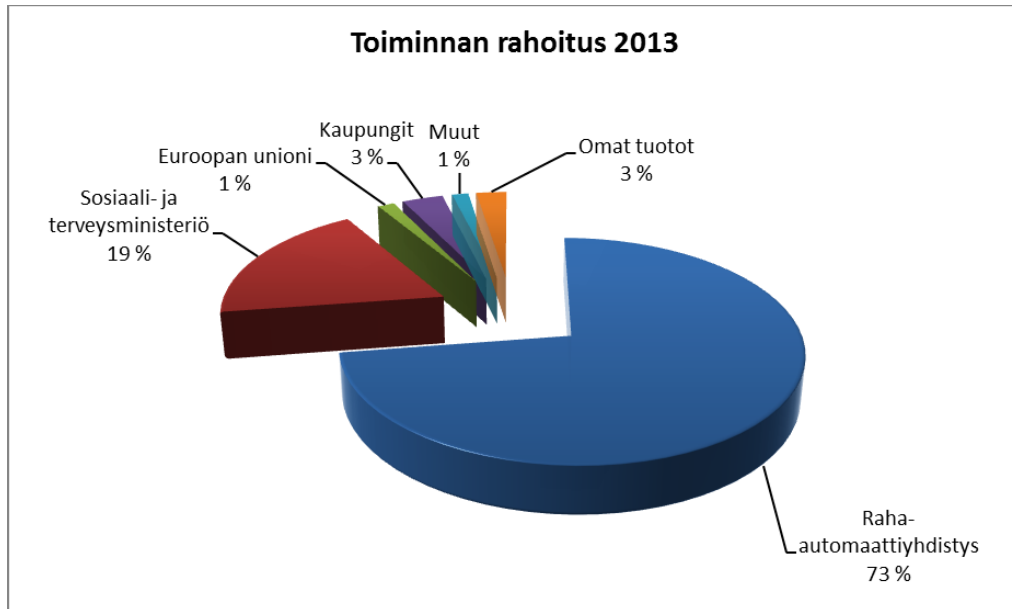
Helsingin kaupungin sosiaalilautakunnan järjestöavustus vuonna 2013 oli 36.000 euroa ja se käytettiin etsivän sosiaalityön ja palveluohjauksen kuluihin. Tampereen kaupungin järjestöavustus oli 8.000 euroa. Tampereen kaupunki myönsi lisäksi oppisopimusopiskelijan palkkakuluihin avustusta 4.700,00 euroa vuodelle 2013.

Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi tartuntatautien ehkäisyyn 230.000 euroa. Avustuksen käyttötarkoituksen mukaista terveystyötä tehtiin sekä Pro-tukipiste Helsingin että Pro-tukipiste Tampereen köissä. Valtakunnalliseen terveys- ja hyvinvointitutkimushankkeeseen (TERHY) Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi 54.000 euroa vuosille 2012 - 2013 ja tästä summasta käytettiin 31.700 euroa vuonna 2013. Hanke päättyi 31.8.2013. Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi 92.500,00 euroa PROMPT-

PRO·tukipiste

hankkeelle (kohdennettua preventio- ja terveystyötä MSM-väestölle pääkaupunkiseudulla ja Pirkanmaalla) vuosille 2013 - 2014. Tästä summasta käytettiin 3.346,71 euroa vuonna 2013. Sosiaali- ja terveysministeriön myöntämien valtionapujen osuus koko avustusmäärästä on 19 prosenttia.

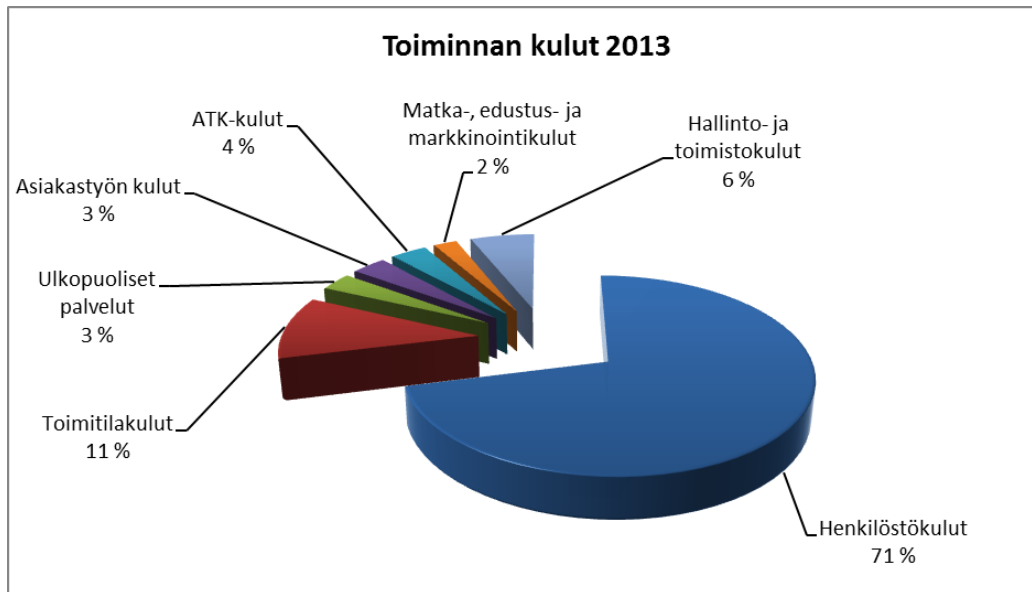
EU:n DAPHNE – rahastolta saatu avustussumma Indoors 3 -hankkeen toteuttamiseen on vuosille 2013-2014 yhteensä 50 000 euroa. Tästä summasta käytettiin 19.564,11 euroa vuonna 2013.

Kertomusvuoden taloudellinen liikkumavara oli tyydyttävä ja tarkalla budjettikurilla sekä henkilöstö- ja toimintamenoja kohdentamalla talous saatiin sopeutettua rahoitusraameihin. Henkilöstön toimintavuoden poikkeuksellisen pitkät palkattomat perhe- ja opintovapaat mahdollistivat yhdistyksen kohtuullisen taloudellisen toimeentulon toimintavuonna 2013 ja nostivat yhdistykselle toimintavuodelle 2013 myönnettyjen avustusten siirtovelkojen osuuden poikkeuksellisen suureksi. Toimintavuonna 2014 päättyvät perhe- ja opintovapaat tasaavat siirtyvien erien osuuden ja asettavat vuodelle 2015 tehtäville rahoitushakemuksille nostopainetta.

Vuosittaisen taloussuunnittelun tukena ovat päivittäiset rahavirtalaskelmat, jotka auttavat ennakoimaan mahdollisia likviditeettiongelmia. Maksuvalmiuden ylläpitämiseksi yhdistyksellä on ollut 100.000,00 euron shekkitili limiitti vuonna 2013. Limiittiä on käytetty maltillisesti ja se on toiminut suunnitelman mukaisesti hyvänä puskurina tilapäisissä lyhytkestoisissa likviditeettiongelmassa. Vuoden 2013 luotto- ja limiittikorot ovat yhteensä 615 euroa, mikä on osoitus varsin huolellisesta likviditeetin suunnittelusta ja seurannasta.

Toimintavuoden aikana palveluksessa oli keskimäärin 24 henkilöä. Palkkoja ja palkkioita maksettiin toimintavuoden aikana 733.021 euroa eläkemaksuja 132.729 euroa, henkilösivukuluja 25.681 euroa sekä muita henkilöstökuluja 53.261 euroa. Talousarvio oli riittävä ja edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstökulut kasvoivat 6 prosenttia.

Tilinpäätös osoittaa ylijäämää 2.518,41 euroa ylijäämää.

Toimintaan liittyvät riskit

Yhdistyksen rahoitukseen liittyvät riskit liittyvät joidenkin toimintamuotojen rahoituksen lyhytjänteisyyteen. Jatkuvuuden turvaaminen ja työn suunnitelmallinen kehittäminen on hankalaa kun Raha-automaattiyhdistystä lukuun ottamatta rahoituspäätökset koskevat vain yhtä vuotta kerrallaan eikä rahoituspäätökseen sisälly ohjeellista avustussuunnitelmaa tuleville vuosille. Kaupunkien myöntämien järjestöavustusten avustuspäätökset tehdään vasta toimintavuoden kuluessa vaikka ne koskevat koko vuotta. Valtionapujen haku- ja päätösaikatauluihin tullut muutos on helpottanut suunnittelua. Toiminnalliset riskit liittyvät toimintaympäristössä tapahtuviin odottamattomiin muutoksiin.

Henkilöstö

Pro-tukipisteellä työskenteli vuoden 2013 lopussa 22 kuukausipalkkaista työntekijää. Kuukausipalkkaisten lisäksi päivityksissä ja etsivässä työssä on ollut tuntiperusteisia sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöitä. Iris-työn kehittämiskoordinaattori oli 2 kuukautta opintovapaalla ja lakimies toimivapaalla kolme kuukautta. Henkilökunnan yhteiset kaksipäiväiset suunnittelu- ja kehittämispäivät pidettiin keväällä ja syksyllä. Työnohjaukset toteutettiin kertomusvuoden aikana yksilö- ja ryhmätyönohjauksina.

Toimitilat

Kaikki Pro-tukipisteeseen toimitilat ovat vuokratiloja. Pro-tukipisteellä on 120,5 neliömetrin tilat osoitteessa Vilhonkatu 4 B 20 (Vilhonkadun palvelukeskus) ja 128,5 neliömetrin tilat osoitteessa Vilhonkatu 4 B 19 (Helsingin yksikön etsivä työ) sekä 174 neliömetrin tilat osoitteessa Vuorikatu 16 A 10 (hallinto, Ihmis-kauppa-projekti ja koulutus/kokoustila).

Yhdistyksellä on matalan kynnyksen toimitilat (54,5 m²) Helsingin Kalliossa.

Pro-tukipiste Tampereen toimitilat (139 m²) sijaitsevat kaupungin keskustassa osoitteessa Aleksis Kivenkatu 10 E.